

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра правознавства

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Теорія і практика медіації (посередництво)»

на 2023-2024 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	4 курс, 8 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Право»
Спеціальність	081 Право
Галузь знань	08 Право
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Волошина Яна Леонідівна
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри правознавства

Контактний телефон	+38-093-218-98-38
Електронна адреса	y.leonidovna@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://pravo.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у студентів знань про теоретико-правові основи здійснення медіації як альтернативного та ефективного способу вирішення юридичних спорів і конфліктів, правове регулювання медіації в Україні, порядок і умови набуття статусу медіатора; осмислення майбутніми фахівцями сутності та значення медіаційної процедури в професійній діяльності представників різних юридичних професій, принципів та особливостей здійснення медіації, порядку її проведення; набуття студентами-майбутніми юристами практичних навичок та умінь посередництва у конфліктних ситуаціях, налагодження комунікаційних процесів, ведення ділових переговорів, спрямованих на досягнення взаємної довіри учасників конфлікту та компромісного рішення.
Тривалість	3 кредити ЄКТС/90 годин (лекції 18 год., практичні заняття 14 год., самостійна робота 58 год.)
Форми та методи навчання	Лекційні та практичні заняття в аудиторії з використанням інформаційних технологій, самостійна робота із джерелами, основною та додатковою навчально-методичною літературою позааудиторними заняттями. Методи навчання – викладення наукового і навчального мультимедійного матеріалу з основних розділів, тем навчальної дисципліни на лекційних заняттях в аудиторії; закріплення, систематизація та узагальнення теоретичних знань, що були отримані студентами під час лекційних занять, позааудиторного опрацювання рекомендованих джерел інформації та представлення результатів самостійної роботи в письмовій формі (навчальне (практичне) завдання, реферат (есе) за заданою проблематикою), на семінарських/практичних заняттях та передсемінарських індивідуальних консультаціях; під час проведення інтелектуальних ігор, диспутів, дебатів.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування лекцій; обговорення теоретичних питань на практичних заняттях; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи; написання і захист наукових рефератів з визначеної проблеми; поточна модульна робота Підсумковий контроль: залік (ПМК)
Базові знання	Наявність широких знань з теорії держави і права, конституційного права України, цивільного права, сімейного права, адміністративного права, трудового права,

	кримінального права, цивільного процесуального права, адміністративного процесуального права, кримінального процесуального права, судових і правоохоронних органів України, соціології права, юридичної психології
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
Загальні компетентності	
<ul style="list-style-type: none"> • здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК-1); • здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК-2); • знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК-3); • здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК-4); • навички використання інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК-6); • здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК-7); • здатність працювати в команді (ЗК-9); • здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (ЗК-10); • знання та розуміння правової природи юридичних конфліктів, закономірностей їх виникнення та розвитку; • здатність оцінювати правову ситуацію об'єктивно та критично, виокремлювати проблемне питання, яке стало предметом юридичного конфлікту (спору); 	<ul style="list-style-type: none"> • давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю (РН-5); • оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему (РН-6); • формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми (РН-4); • вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію (РН-10); • вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних (РН-15); • доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло (РН-12); • працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи (РН-17); • самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій (РН-9); • вміти ідентифікувати типи юридичних конфліктів, аналізувати їх часовий вимір, у чому помічним інструментом є створення біографії або таймлайну конфлікту; • аналізувати конфліктну ситуацію; моделювати стратегію й технологію спілкування, застосовувати комунікативні навички задля встановлення юридично значущих фактів;
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	
<ul style="list-style-type: none"> • здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право (СК-7); • знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права (СК-8); • здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти (СК-11); • здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції (СК-12); • здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності (СК-13); • здатність до консультивання з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення 	<ul style="list-style-type: none"> • демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права (РН-19); • пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів (РН-20); • здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання (РН-2); • застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки (РН-21); • виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи (РН-18); • надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях (РН-23);

Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
Загальні компетентності	
<p>персональних даних та конфіденційної інформації (СК-14);</p> <ul style="list-style-type: none"> • здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення (СК-16); • здатність застосовувати знання щодо необхідних медіаційних компетенцій у певній галузі, знання і розуміння порядку організації процедури медіації, особливостей її здійснення та ролі у суспільстві. 	<ul style="list-style-type: none"> • готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях (РН-22); • з'ясовувати природу та причини юридичного конфлікту, аналізувати його динаміку, а також визначати шляхи розв'язання і врегулювання спору шляхом доведення конфліктуючих сторін до взаємоприйняттого рішення.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Загальна теорія медіації		
Тема 1. Поняття та правова природа медіації.	Відвідування лекції; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	
Тема 2. Принципи, види та моделі медіації.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на практичному занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	
Тема 3. Організація здійснення та загальна характеристика стадій медіації.	Відвідування лекції; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	
Тема 4. Учасники та сторони медіації у професійній діяльності.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на практичному занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	
Тема 5. Професійна компетентність медіатора.	Відвідування лекції; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	
Тема 6. Правовий статус і відповідальність медіатора.	Обговорення теоретичного питання на практичному занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	
Модуль 2. Медіація у практичній діяльності юриста		
Тема 7. Медіація як особливий вид адвокатської діяльності.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на практичному занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	
Тема 8. Застосування процедур медіації в нотаріальній діяльності.	Відвідування лекції; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	
Тема 9. Медіація в професійній діяльності судді. Роль медіації в судовому процесі.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на практичному занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	
Тема 10. Медіація у професійній діяльності прокурора.	Обговорення теоретичного питання на практичному занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	
Тема 11. Медіація на стадії виконання судових рішень – у виконавчому провадженні.	Відвідування лекції; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Тема 12. Медіація як спосіб вирішення юридичних конфліктів.	Обговорення теоретичного питання на практичному занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	

Інформаційні джерела

1. Ващенко І. В. Конфліктологія та теорія переговорів: навч. посіб. / І. В. Ващенко, М. І. Кляп. Київ : Знання, 2013. 407 с.
2. Дуткевич Т. В. Конфліктологія з основами психології управління : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Т. В. Дуткевич. Київ : Центр навчальної літератури, 2016. 456 с.
3. Конфліктологія : навч. посіб. / Л. М. Герасіна, М. П. Требін, В. Д. Воднік та ін. Харків : Право, 2012. 128 с.
4. Леко Б. Медіація: підручник / Б. Леко, Г. Чуйко. Чернівці : Книги – ХХІ, 2014. 520 с.
5. Луцишин Г. І. Конфліктологія та теорія переговорів : навчальний посібник / Г. І. Луцишин ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т «Львів. Політехніка», 2015. 199 с.
6. Медіація у професійній діяльності юриста : підручник / авт. кол.: Т. Білик, Р. Гаврилюк, І. Городиський [та ін.] ; за ред. Н. Крестовської, Л. Романадзе. Одеса : Екологія, 2019. 456 с.
7. Рахліс В. Переговори і медіація : підручник для підготовки професійного переговорника / В. Л. Рахліс, О. О. Павленко. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2021. 344 с.
8. Управління конфліктами : навч. посіб. / Г. М. Захарчин, Р. О. Винничук. 2-е вид., допов. Львів : «Львівська політехніка», 2019. 192 с.
9. Яхно Т. П. Конфліктологія та теорія переговорів: навч. посіб. / Т. П. Яхно, І. О. Куревіна. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 168 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Теорія і практика медіації (посередництво): завдання для аудиторного тестування студентів заочної форми навчання / Я. Л. Волошина [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://10.0.0.34/>.
- Теорія і практика медіації (посередництво): Дистанційний курс з дисципліни для студентів спеціальності 081 «Право» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://el.puet.edu.ua/>.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перекладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перекладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/neformalna-osvita;>
http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_zarahuvannya_rezultativ_neformalnovi_osvity_0.pdf

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-6): відвідування лекції (0 балів); обговорення теоретичного питання на практичному занятті (3 бали); тестування (0 балів); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (2 бали); поточна модульна робота (29 балів)	50
Модуль 2 (теми 7-12): відвідування лекції (0 балів); обговорення теоретичного питання на практичному занятті (3 бали); тестування (0 балів); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (2 бали); поточна модульна робота (26 балів)	50
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни